UUTISET

EU on väkisin sanelemassa sitä, miten metsiä pitäisi oikein Suomessa hoitaa. Tälle pitää laittaa stoppi. **PUHEENJOHTAJA JUHA MARTTILA, MTK**

Kahdesta paikasta viiden puolueen taisto

EU-vaalissa kokoomus, keskusta, perussuomalaiset, vihreät ja RKP ratkovat viimeiset paikat. Kaksi voittaa ja kolme pettyy.

Ennakkoasetelmien mukaan EU-vaalissa käydään kahdesta viimeisestä paikasta viiden puolueen jännittävä taistelu. Kisaan yrittää kuudenneksi vielä kristillisdemokraatit.

Ylen ja Taloustutkimuksen kyselyn mukaan kannatusluvut ennen EU-vaalia ovat: kokoomus 22,7, keskusta 17,6, perussuomalaiset 17,1, SDP 13,8, vihreät 10, vasemmistoliitto 8,4, kristillisdemokraatit 4,4 ja RKP 4,3. Ennusteessa ei ole mukana Ahvenanmaa.

Jos EU-vaalin tulos on tasan kyselyn mukainen, kokoomus, keskusta ja perussuomalaiset saavat 3, SDP 2 sekä vihreät ja vasemmistoliitto yhden paikan. Yhtä hyvin voi tosin käydä niin, että kokoomus ottaa neljännen paikan ja perussuomalaiset jää kahteen.

EU-vaalissa tilanne kuitenkin muuttuu tavallista helpommin, koska äänestysprosentti jää alhaiseksi. Se voittaa, joka saa väen liikkeelle.

Viimeksi Ylen ja Taloustutkimuksen viime hetken ennusteen ylittivät vaalissa selvimmin perussuomalaisten ja kristillisdemokraattien vaaliliitto sekä vihreät ja RKP. Myös kokoomus pärjäsi hieman ennustetta paremmin. Takapakkia ottivat keskusta, SDP ja erityisesti vasemmistoliitto.

Jos RKP, vihreät ja kokoomus saavat äänestäjänsä liikkeelle muita paremmin tälläkin kerralla, kokoomus tavoittelee itselleen neljättä paikkaa, vihreät toista ja RKP ensimmäistä paikkaa. Lähinnä uhattuna ovat perussuomalaisten ja keskustan kolmannet paikat.

Tässä oletuksena on, että perussuomalaisten kannatus on vakiintunut, eikä heilahda vaalissa edelliskerran nousuhurmoksen tavoin. Erot puolueiden välillä voivat jäädä hyvinkin pieniksi.

Aiempien EU-vaalien perusteella RKP, vihreät ja kristillisdemokraatit hyötyvät, jos äänestysprosentti jää matalaksi. Osin äänestysvilkkaus on otettu huomioon jo kannatuskyselyssä: kokoomuksen ja vihreiden kannatus on suurempi, keskustan ja SDP:n pienempi kuin kyselyissä, joissa mitataan eduskuntavaalin kannatusta.

HEIKKI VUORELA

PEKKA FALI

Puolueet jatkoivat eurovaalityötä aurinkoisessa säästä tostaina Oulun Rotuaarilla. Eurovaalikylä jatkaa toimintaansa aina vaalipäivän aattoon saakka.

”Maaseutu saatava uurnille”

Europarlamenttivaalien ennakkoäänestysluvut ovat MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttilan** mielestä huolestuttava merkki. Marttilan mielestä positiivista olisi, jos uurnilla olisi käynyt ennen varsinaista vaalipäivää enemmän äänestäjiä kuin viisi vuotta sitten.

”Huolestuttavan hiljaista on”, hän kuvailee vaali-ilmapiiriä muutamaa päivää ennen sunnuntain vaalia.

Marttilan mielestä eurovaalit ovat tärkeät, koska seuraavien viiden vuoden aikana EU:ssa ratkaistaan isoja asioita maaseudun kannalta. Hän kertoo, että koko MTK:n väki tekee töitä, jotta vaalien merkitys nousisi esille.

”Maaseutu pitää saada vaaliuurnille. Kannustan kaikkia ottamaan ihmisiä mukaan kyliltä äänestämään,” hän sanoo.

Antaako MTK järjestönä yleisiä äänestyssuosituksia?

”Yksittäisten ehdokkaiden puolesta MTK ei ota kantaa”, linjaa Marttila.

Hän kehottaa jokaista punnitsemaan puolueiden ja ehdokkaiden maaseutumielipiteitä. ”Maaseudun puolesta toimivaa ehdokasta kannattaa äänestää.”

”Toisaalta en kuitenkaan suosittele esimerkiksi äänestämään **Jörn Donneria** (r.), joka vihaa suomalaista maataloutta ja ruokaa”, lisää Marttila.

Isot asiat pian esillä

Uusi parlamentti ottaa kantaa isoihin maatalouspolitiikan kysymyksiin.

”Mitä kirjataan kauppasopimuksiin, miten pidetään huolta kilpailukyvystä tai miten muiden maiden maatalaustukijärjestelmät otetaan jatkossa huomioon,” hän luettelee.

Marttila ei hyväksy EU:n toimintaa metsäpolitiikassa.

”EU on väkisin sanelemassa sitä, miten metsiä pitäisi oikein Suomessa hoitaa. Tälle pitää laittaa stoppi.”

Äänipotti on kasvanut tuntuvasti

Ennakkoon äänesti 0,730 miljoonaa suomalaista. Äänestysprosentiksi kirjattiin 17,3.

Ennakkoon äänestäneiden osuus laski viiden vuoden takaisesta luvusta, mutta ääniä annettiin lukumääräisesti ennakkoon edelliskertaa enemmän.

Vuonna 2009 ennakkoon äänesti 17,6 prosenttia äänioikeutetuista.

Tarkalleen äänioikeutettujen määrä Suomessa on kasvanut 107 839 hengellä.

Nyt eurovaaleissa uurnilla voi käydä kaiken kaikkiaan noin 4,44 miljoonaa ihmistä.

Viime eurovaalien äänestysprosentti nousi 40,3 prosenttiin.

JANNE IMPIÖ

Tammikuussa povattiin vielä kasvavaa eurovaali-intoa

Joukko Helsingin yliopiston tutkijoita ennakoi tammikuussa, että europarlamenttivaalien painoarvo on selkeästi nousussa (MT 22.1.).

Tuolloin ennakoitiin, että puolueiden hyvä ehdokasasettelu ja tulevat vaalikeskustelut EU-jäsenmaiden taloushuolista ja EU-kriittisyydestä ruokkivat entisestään eurovaali-intoa.

Äänestäjien into on ainakin ennakkoäänestyksen perusteella nuupahtanut. Akatemiatutkija **Hanna Wass** Helsingin yliopistosta arvioi, että vielä ei ole näköpiirissä äänestysinnon merkittävää nousua saati dramaattista laskua.

”Puolueet ovat kampanjoineet näkyvästi. Ehdokasasetteluun on panostettu tosi paljon”, hän pohtii asian taustalla vaikuttavia asioita.

Wassin mielestä eurovaalikampanjan aikana iso rooli on ollut televisioiden vaalikeskusteluilla, ja sillä, miten äänestäjät ovat innostuneet seuraamaan niitä.

”Keskusteluissa arvossaan on ollut ehdokkaiden asiantuntemus. Toisaalta heitä on yritetty saada nalkkiin huonosta EU-tietämyksestä.”

”Vaalikeskusteluista jäin kaipaamaan laajaa arvokeskustelua. Politiikassa on lopulta kyse juuri arvoista.”

Wassin mielestä äänestysaktiivisuutta olisi voinut olettaa kasvattavan sekin, että EU-kriittisille äänestäjille on perussuomalaisten myötä tarjolla varteenotettava vaihtoehto.

”Perinteisesti EU-kritiikki on kummunnut pienistä puoleista.”

Kaiken lisäksi eurovaalikeskustelussa katse kääntyi EU-taloushuolien sijasta Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan – etenkin Natoon.

”Nato-keskustelu on ajankohtaista, mutta ei suoraan liity meppien työnkuvaan”, Wass huomauttaa.

JANNE IMPIÖ

Ääniharavat Stubb, Rehn ja Halla-aho

Ylen gallupin mukaan eurovaalien ääniharaviksi ovat vahvoilla kokoomuksen **Alexander Stubb**, keskustan **Olli Rehn** ja perussuomalaisten **Jussi Halla-aho**.

Taloustutkimuksen tekemässä mittauksessa Stubbin lisäksi kokoomuksesta läpi olisivat menossa **Henna Virkkunen**, **Sirpa Pietikäinen** ja **Eija-Riitta Korhola**.

Keskustassa Rehn saisi seuraa **Anneli Jäätteenmäestä** ja **Paavo Väyrysestä**. Perussuomalaisissa Halla-ahon kumppani olisi **Sampo Terho**.

SDP:ssä läpimenijät olisivat todennäköisimmin **Liisa Jaakonsaari** ja **Miapetra Kumpula-Natri**. Vihreiden paikkaa kärkkyy vahvimmin **Heidi Hautala** ja vasemmistoliiton paikasta kilvoittelevat **Merja Kyllönen** ja **Li Andersson**.

RKP:lle eikä kristillisdemokraateille tutkimus ei lupaa paikkoja. Yle ei kertonut gallupin virhemarginaalia.

MT-STT

EU-ehdokkaat ajattelevat maataloudessa kuluttajaa

Joka toinen EU-vaaliehdokas pitää EU:n maatalouspolitiikan ykköstavoitteena ruuan turvallisuutta ja kohtuullista hintaa. Lopuille ensisijainen on joko ympäristö ja eläinten hyvinvointi tai viljelijöiden toimeentulo.

Jakauma perustuu 178 ehdokkaan vastauksiin MT:n vaalikoneessa. Tietämättä jää 73 ehdokkaan mielipide.

Kuluttajanäkökulma on useimman ehdokkaan valinta kuudessa eduskuntapuolueessa. Vihreissä ja vasemmistoliitossa ykköseksi nousee ympäristö ja eläinten hyvinvointi.

Viljelijän toimeentuloa painottavia ehdokkaita on eniten keskustalla ja perussuomalaisilla. Kaikissa puolueissa on sellaisia vähintään yksi.

Ympäristönäkökulma on ainoa, jonka ensisijaisuudelle ei ole puoltajaa jokaisessa puolueessa. Yksikään keskustan ja RKP:n ehdokas ei ole valinnut sitä.

EU-vaaliehdokkaiden mielipiteet

EU:n maatalouspolitiikan tavoitteista minulle läheisin on

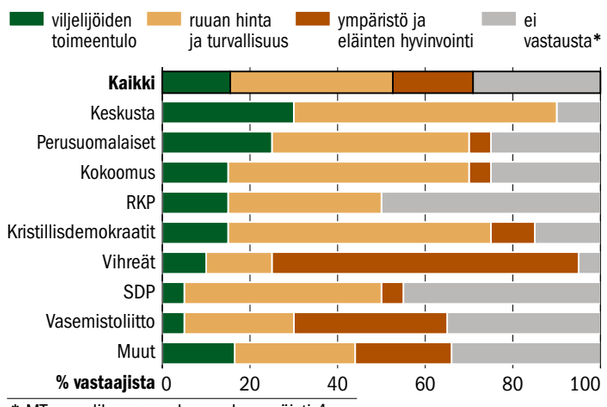

* MT:n vaalikoneessa kysymyksen väisti 4, ja vaalikoneeseen ei vastannut lainkaan 69.

Lähde: MT:n vaalikone MT

EU:n tulee jatkaa maatalouspolitiikan viherryttämistä eli ympäristövaatimusten lisäämistä

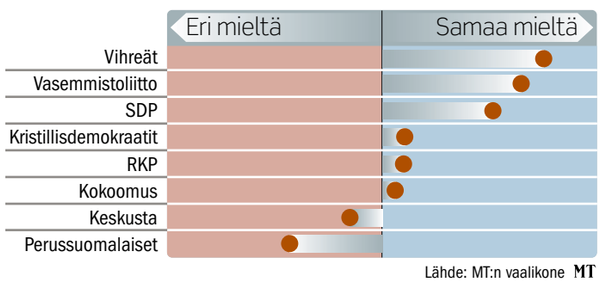

Lähde: MT:n vaalikone MT

Viherryttämisestä monta mieltä

EU:n maatalouspolitiikan viherryttämistä tulee jatkaa useimpien vihreiden ja vasemmistopuolueiden ehdokkaiden mielestä. Päinvastaista mieltä ovat ennen muuta perussuomalaiset.

Yksittäisten ehdokkaiden kannat vaihtelevat eniten perussuomalaisissa ja RKP:ssä, mutta myös keskustassa.

”Ympäristökysymysten ratkominen on meille kaikille elämän ja kuoleman kysymys, ja maatalouden tulee osallistua tähän haasteeseen siinä missä kaikkien muidenkin talouden sektorien”, **Anni Sinnemäki** (vihr.) perustelee.

Vastustajien yleinen pelko on viherryttämisen byrokratia.

Ympäristönäkemysten lisäksi ehdokkaiden mielipiteitä jakaa suhtautuminen maatalouspolitiikan palauttamisesta jäsenmaiden omalle vastuulle. Useimmat lisäisivät jäsenmaiden päätösvaltaa yksityiskohdissa.

Elsi Katainen (kesk.) kallistuu kuitenkin täpärästi yhtenäisen EU-politiikan puolelle.

”Yksityiskohtien jättäminen jäsenmaille avaisi oven sellaiselle maatalaustukien viidakolle, ettei tasapuolisesta tukipolitiikasta pystyttäisi puhumaan nykyisen vertaa.”

Moni perussuomalainen palauttaisi maatalouspolitiikan rahoituksenkin kansalliseksi. Muut suhtautuvat siihen varauksellisesti.

Muuntogeenisten kasvilajikkeiden viljelyssä vain joka seitsemäs vastaaja kallistuu enemmän sallivalle puolelle. Useimmin varauksellisia ovat vihreät, vasemmistoliittolaiset ja perussuomalaiset, harvimmin RKP:n ja kokoomuksen ehdokkaat.

Viljelijälle halutaan lisää voimaa ruokaketjussa

Ehdokkaiden enemmistö puoltaa maatalouden erityisasemaa kilpailulainsäädännössä, jotta viljelijän asemaa voidaan parantaa ruokaketjun tulonjaossa. Puolet vastaajista on sitä mieltä vähintään 74-prosenttisesti.

Maatalouden erikoisasemaa puoltavat useimmin keskustalaiset. Epävarmimpia asiasta ovat vihreät ja vasemmistoliittolaiset.

Erityisasemaa kannattaa myös **Jörn Donner** (r.). Sen sijaan **Alexander Stubb** (kok.) on jokseenkin eri mieltä.

Yksimielisyys monesta asiasta

Useista maatalousväittämistä ehdokkaat ovat hyvinkin yksimielisiä. Niitä ovat:

- Maataloustukien tulee tasata luonnonolojen eroja, jotta tuotanto voi jatkua joka puolella EU:ta.
- EU:n tulee edellyttää ruuan raaka-aineiden alkuperän merkitsemistä.
- EU:n tulee asettaa kaikelle tuontiruualle samat vaatimukset kuin omalle tuotannolleen.
- EU:n ei pidä tinkiä omista ruuan tuotantotapa- ja turvallisuusvaatimuksistaan kauppaneuvotteluissa USA:n kanssa (esimerkiksi antibiootit ja hormonit).

HEIKKI VUORELA
MT:n vaalikone
www.maaseuduntulevaisuus.fi

”Laatu, luomu ja lähiruoka”

”Vastaus moniin ongelmiin olisi laatu, luomu ja lähiruoka”, europarlamentaarikko **Sirpa Pietikäinen** (kok.) sanoi EU-vaaliehdokkaiden paneelissa torstaina Helsingissä.

Hän yritti vastata kysymykseen: Tiedämmekö mitä me syömme?

Pietikäisen mielestä elintarvikkeiden sääntelyä on niin monessa virastossa, että kokonaisuutta on vaikea nähdä. Hän ei kannata muuntogeenistä ruokaa.

”Sitä ei tarvita ruuan määrän vuoksi.”

EU-VAALIT

SDP:n puoluesihteerin **Reijo Paanasen** mukaan maataloustukia ei voi lopettaa.

”EU:n sisäisessä jaossa on mahdollista vähentää maataloustukia. Mutta ne ovat lähiruuan perusta. En pidä tukia hintatekijänä, vaan tuotannon varmistavana.”

Paanasen mielestä realisti varautuu. Siksi huoltovarmuuden kannalta täytyy tietty perustuotanto olla omissa käsissä.

Vientimahdollisuuksia voisi olla elintarvikeviennin osaamisessa.

”Ihmettelen, miksi meillä ei siihen tartuta vahvemmin. Elintarvikkeita tuskin niin paljon voidaan viedä, kuin puhtaan ruuan osaamista.”

Vihreiden kansanedustaja **Johanna Sumuvuoren** mielestä maatilojen ympäristöystävällisyyttä ja eläinten hyvinvointia pitäisi käyttää tukien perusteena.

Keskustan kansanedustaja **Antti Kaikkosen** mielestä keskitetyt jakelu- ja myyntiketjut ovat ongelma. ”Se kaventaa tuottajien ja kuluttajien mahdollisuuksia. Siihen on kyllä kiinnitetty huomiota viime aikoina.”

Panelistit keskustelivat EU:n roolista elintarviketurvallisuudelle ajatuspaja e2:n järjestämässä paneelissa Helsingissä.

AIMO VAINIO

Ääni kartuttaa koko puolueen pottia

Suomessa Euroopan parlamenttivaalien tulos lasketaan suhteellisen vaalijärjestelmän mukaan. Se on nimetty belgialaisen matemaatikko **Victor D’Hondtin** mukaan. Eurovaaleissa äänestäjä antaa äänensä ehdokkaalle, mutta se hyödyttää koko puoluetta eli viime kädessä kaikkia ehdolla olevia henkilöitä.

Vaalitavan mukaisesti ensin lasketaan, kuinka moni äänestäjä on kannattanut kutakin ehdokasta. Sitten lasketaan yhteen puolueen ehdokkaiden äänimäärät.

Puolueen listalla olevien ehdokkaiden keskinäinen järjestys määräytyy heidän henkilökohtaisten äänimäärien mukaan.

Ehdokkaat saavat vertailuluvun seuraavan mallin mukaisesti.

Ensimmäisellä sijalle oleva ehdokas saa puolueen koko äänimäärän, toinen puolet siitä, kolmas kolmasosan ja neljäs neljäsosan koko äänimäärästä. Jokaiselle ehdokkaalle lasketaan näin oma vertailuluku.

Kun kaikkien vaalilistojen ehdokkaat ovat saaneet oman vertailulukunsa, asetetaan kaikki ehdokkaat paremmuusjärjestykseen lukujen suuruuden mukaan.

Euroopan parlamentin vaalissa Suomesta valitaan 13 parlamentaarikkoa.

Äänestystapa ja meppien määrä EU-maittain

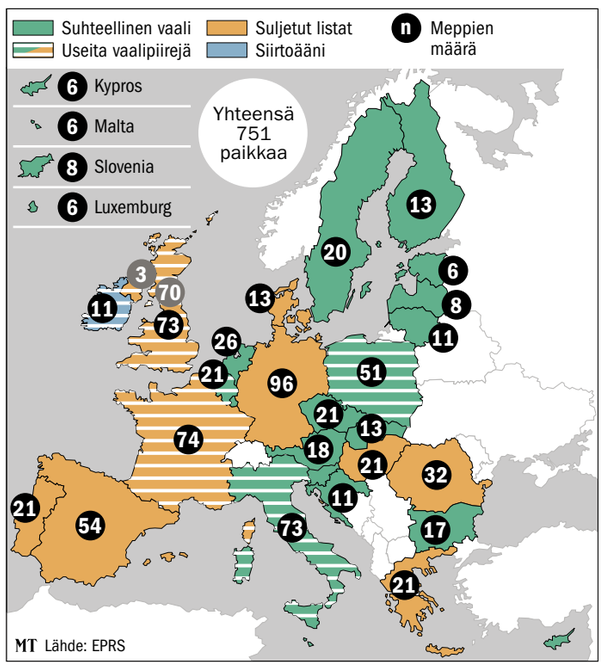

D’Hondtin menetelmä on käytössä muun muassa Pohjoismaissa, Alankomaissa ja Baltiassa.

EU:ssa käytössä useita vaalijärjestelmiä

EU:ssa suhteellisen vaalitavan erilaiset mallit ovat yleisimpiä. Ruotsin malli on melkein sama kuin Suomessa, mutta äänet lasketaan eri tavalla. Sainte-Laguën menetelmän etuna on muassa matala äänikynnys.

Monissa maissa käytössä ovat suljetut vaalilistat, esimerkiksi Ranskassa. Äänestäjä antaa äänensä puolueelle, joka on asettanut etukäteen ehdokkaat paremmuusjärjestykseen.

Irlannissa puolestaan käytetään siirtoäänivaalitapaa (STV). Äänestäjällä on yksi ääni ja hän laittaa ehdokkaat paremmuusjärjestykseen. Äänestyslappuun merkitään yksi tai useampi ehdokas. Valittujen ehdokkaiden ylijääneet äänet siirtyvät seuraavalle laskentakierrokselle.

EU:ssa käytössä on myös enemmistöjärjestelmiä. Esimerkiksi Britanniassa puolue asettaa ehdokkaan aina yhtä vaalipiiriä kohden. Vaalipiirejä on parlamentin paikkamäärän mukaisesti. Vaalin voittaa enemmistön äänistä kerännyt puolueen ehdokas.

Saksassa puolestaan käytetään sekä enemmistövaalia että suhteellista vaalia. Äänestäjä antaa äänen vaalipiirin ehdokkaalle sekä puoluelistalle. Vaalipaikat jaetaan vaalituloksen mukaan.

JANNE IMPIÖ